

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2023 m. gegužės 19 d. Nr. 21R3-67(AG3-55/24-2023)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas), Lino Dagio ir Svetlanos Sinkevičienės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos *D. V. L. (duomenys neskelbtini)* skundą atsakovei Šiaulių miesto savivaldybės administracijai dėl teisės į būsto šildymo išlaidų kompensaciją nustatymo.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja D. V. L. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Pareiškėja) Komisijos 2023 m. balandžio 24 d. patikslintu skundu (toliau – ir Skundas) prašo panaikinti atsakovės Šiaulių miesto savivaldybės administracijos (toliau – Atsakovė) Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriaus 2023 m. kovo 23 d. sprendimą Nr. 12233 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto vandens išlaidų kompensacijas“ (toliau – Sprendimas).

Skunde nurodyta, kad Pareiškėja, susidarius sunkiai materialinei situacijai dėl amžiaus ir sveikatos problemų, 2023 m. vasario 27 d. kreipėsi į Atsakovės Socialinių išmokų ir kompensacijų skyrių (toliau – Skyrius) dėl kompensacijos už kurą. Kartu pateikė paaiškinimą, kad jai, nuosavybės teise priklausančiame name, kartu yra deklaruotas ir jos sūnus *D. L. (duomenys neskelbtini)*. 2023 m. balandžio 6 d. Pareiškėja gavo Atsakovės atsakymą, kad ji neturi teisės į kompensaciją, kadangi jos būste yra deklaruotas ir sūnus, kuriam kompensacija nepriklauso. Pareiškėja su tuo nesutinka, teigdama, kad sūnus gyvena atskirai, moka už komunalines paslaugas už būstą, kuriame faktiškai ir gyvena. Pareiškėja kelia klausimą, kokių įstatymų nuostatos įpareigoja asmenį gyventi ten, kur jis yra deklaravęs gyvenamąją vietą? Pareiškėjos vertinimu, visų gyvenimiškų situacijų įstatyme neįmanoma nurodyti, todėl tam ir yra skirta Atsakovės suformuota komisija, kuriai suteikiama teisė išsamiai išnagrinėti visus faktus ir aplinkybes ir priimti tinkamą sprendimą.

Atsakovė atsiliepimu prašo atmesti Pareiškėjos Skundą kaip nepagrįstą.

Atsiliepime (b. l. 26-28) nurodyta, kad valstybės teikiamos piniginės socialinės paramos dydį ir teikimo sąlygas, gavėjų teises ir pareigas nustato Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas (toliau – Įstatymas). Konstitucija nedraudžia įstatymų leidėjui įstatymu nustatyti tokių socialinės paramos teikimo pagrindų ir sąlygų, socialinės paramos dydžių, kad būtų skatinamos kiekvieno asmens pastangos pagal išgales pirmiausia pačiam pasirūpinti savo ir savo šeimos gerove ir prisidėti prie visos visuomenės gerovės. Įstatymų leidėjas turi plačią diskreciją diferencijuoti socialinę paramą.

Atsiliepime cituojamas Įstatymo 7 straipsnis, 8 straipsnio 6 dalis.

Atsakovė nurodo, kad asmuo, siekdamas gauti kompensacijas, turi būti deklaravęs gyvenamąją vietą būste bei tenkinti visus Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 – 2 punktuose nustatytus

reikalavimus. Vienos iš nurodytų sąlygų neatitikimas yra pagrindas netenkinti asmens pateikto prašymo skirti socialinę paramą. Be kita ko, priimant sprendimą dėl kompensacijų skyrimo, turi būti vertinama ar visi gyvenamąją vietą deklaruavę asmenys turi teisę į kompensacijas.

Pareiškėja 2023 m. vasario 27 d. Socialinių išmokų ir kompensacijos skyriui pateikė Prašymą – paraišką piniginei socialinei paramai gauti Nr. 7579 (toliau - Prašymas), kuriuo buvo prašoma skirti būsto šildymo išlaidų kompensaciją nuo 2022 m. spalio 1 d. iki 2023 m. balandžio 30 d.. Pažymi, kad Prašymo 2.1 papunktyje Pareiškėja nenurodė, ar būste, dėl kurio kreipiasi dėl kompensacijų, gyvenamąją vietą deklaruoja ir (ar) jį nuomojasi kiti asmenys (kitos bendrai gyvenančių asmenų grupės, t. y. būste gyvena kitos šeimos). Pildydama Prašymo 6 priedą „Duomenys apie būstą, šildymo, geriamojo ir karšto vandens tiekimo būdus ir įrangą“, Pareiškėja nurodė, kad šildosi kietu kuru (Pareiškėja nenurodė, kad name yra dvi šildymo sistemos ir už būsto šildymą atsiskaito ne pagal vieną sąskaitą).

Pareiškėja kartu su Prašymu pateikė ir paaiškinimą „Dėl kompensacijos gavimo“, kuriame nurodė, kad jai nuosavybės teise priklausančiame name deklaruoti 2 asmenys (ji ir sūnus *D. L. (duomenys neskelbtini)* gim. (*duomenys neskelbtini*)), bet 11 metų ji gyvena viena, nes sūnus turi jam nuosavybės teise priklausančią namą adresu (*duomenys neskelbtini*), ir ten faktiškai gyvena.

Kadangi Pareiškėjos sūnus yra suaugęs asmuo (53 m. amžiaus), Atsakovė daro išvadą, kad jis nepriklauso Pareiškėjos bendrai gyvenančių asmenų grupei (Įstatymo 2 straipsnio 2 dalis). Vadovaujantis Įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, kai būste deklaruoja gyvenamąją vietą dvi arba daugiau bendrai gyvenančių asmenų grupių ir (arba) vienu gyvenančių asmenų, kurie už būsto šildymą atsiskaito pagal vieną sąskaitą, teisė į kompensacijas šiems asmenims nustatoma bendrai. Nurodo, jog *D. L. (duomenys neskelbtini)* 2023 m. vasario 27 d. Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriui taip pat pateikė prašymą – paraišką piniginei socialinei paramai gauti Nr. 7580, kuriuo buvo prašoma skirti būsto šildymo išlaidų kompensaciją nuo 2022 m. spalio 1 d. iki 2023 m. balandžio 30 d., adresu (*duomenys neskelbtini*) ir paaiškinimą „Dėl kompensacijos už šildymą skyrimo adresu (*duomenys neskelbtini*)“, kuriame nurodė, jog adresu (*duomenys neskelbtini*), negyvena nuo 1992 metų. Taip pat nurodė, kad nuo 2003 metų gyvena adresu (*duomenys neskelbtini*). Atsižvelgiant į tai, kad *D. L. (duomenys neskelbtini)*, deklaruotos gyvenamosios vietos adresu (*duomenys neskelbtini*) faktiškai negyvena, vadovaujantis Įstatymo 23 straipsnio 2 dalies 11 punktu, jam teisė į kompensaciją buvo nenustatyta ir kompensacija neskirta. Nustatčius, kad *D. L. (duomenys neskelbtini)* neturi teisės į kompensacijų teikimą, kompensacija Pareiškėjai pagal Įstatymo 8 straipsnio 6 dalį taip pat negalėjo būti skirta.

Teigia, jog Socialinių išmokų ir kompensacijų skyrius 2023 m. kovo 28 d. raštu Nr.(28.4.40)SSP-1478 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto vandens ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijos nustatymo“ (toliau - Raštas), nurodė, kad pagal pateiktą prašymą Pareiškėja neturi teisės į kompensaciją, vadovaujantis Įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi ir buvo informuota, kad turi teisę kreiptis dėl kompensacijos, kai bus nustatyta teisė į kompensaciją ir *D. L. (duomenys neskelbtini)* šeimai arba kai gyvenamąją vietą būste deklaruos tik pati Pareiškėja.

Atsakovė pažymi, kad Įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 8 punktas numato, kad savivaldybės administracija privalo kilus pagrįstų įtarimų dėl prašyme - paraiškoje pateiktų duomenų apie turimą turtą ir gaunamas pajamas, tikrinti bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas, turimą turtą ir užimtumą, surašyti buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą, kurio pagrindu piniginei socialinei paramai gali būti skiriama, neskiriama ar nutraukiamas jos mokėjimas. Pagal pateiktus Pareiškėjos ir jos sūnaus prašymus bei paaiškinimus, Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriui įtarimų dėl neteisėtai teikiamų duomenų nekilo (tiek Pareiškėja, tiek jos sūnus nurodė savo faktines gyvenamąsias vietas), todėl Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriui nebuvo ir prievolės patikrinti buities ir gyvenimo sąlygų.

Skundas tenkintinas.

Ginčas byloje kilo dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriaus 2023 m. kovo 23 d. sprendimo Nr. 12233 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto vandens išlaidų kompensacijas“, teisėtumo.

Nustatyta, jog Pareiškėja 2023 m. vasario 27 d. Atsakovei pateikė Prašymą-paraišką piniginei socialinei paramai gauti Nr. 7579 (b. l. 30-32, minėta – Prašymas), kuriuo prašė skirti būsto šildymo išlaidų kompensaciją. Pareiškėja kartu su Prašymu pateikė ir paaiškinimą „Dėl kompensacijos gavimo“ (b. l. 4), kuriame nurodė, kad jai nuosavybės teise priklausančiame name deklaruoti 2 asmenys (ji ir sūnus *D. L. (duomenys neskelbtini)*, gim. *(duomenys neskelbtini)*.), bet 11 metų ji gyvenanti viena, nes sūnus turi jam nuosavybės teise priklausančią namą adresu *(duomenys neskelbtini)* ir ten faktiškai gyvena. Taip pat pateiktas ir *D. L. (duomenys neskelbtini)* 2023 m. vasario 27 d. paaiškinimas „Dėl kompensacijos už šildymą skyrimo adresu *(duomenys neskelbtini)*“, kuriuo patvirtina, jog adresu *(duomenys neskelbtini)*, negyvena nuo 1992 metų, o faktinė gyvenamoji vieta – *(duomenys neskelbtini)*.

Prašymo 2.1 punkte nenurodyta, jog būste, dėl kurio kompensacijos kreipiamasi, gyvenamąją vietą yra deklaravę ir kiti asmenys (kitos bendrai gyvenančių asmenų grupės, t. y. būste kartu gyvena kitos šeimos).

Pažymos apie gyvenamosios vietos deklaravimą duomenimis (b. l. 33), Pareiškėja adresu *(duomenys neskelbtini)*, deklaruota nuo 1990 m. sausio 9 d.. Nuo tos pačios datos deklaruotas ir *D. L. (duomenys neskelbtini)*.

2023 m. kovo 23 d. Sprendime „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto vandens išlaidų kompensacijas“ Nr. 12233 (b. l. 7, 16, toliau - Sprendimas) nurodyta, jog Pareiškėjos Prašymas netenkintas vadovaujantis Įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi (kai būste gyvena dvi ir daugiau bendrai gyvenančių asmenų grupių ir (ar) vienu gyvenančių asmenų, ir viena iš šių grupių ir (ar) vienas gyvenantis asmuo neturi teisės į kompensaciją). Sprendimu taip pat nustatyta, jog tiek Pareiškėja, tiek *D. L. (duomenys neskelbtini)* bei *J. L. (duomenys neskelbtini)* neturi teisės į būsto šildymo, karšto vandens išlaidų kompensacijas.

Rašte nurodyta, jog Pareiškėjai „2023-03-23 sprendimu Nr. 12233 nustatyta, kad Pareiškėja neturi teisės į kompensaciją laikotarpiu nuo 2022-10-01 iki 2022-12-31 vadovaujantis Įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi. Taip pat pažymėta, jog vadovaujantis Įstatymo 7 straipsnio 1 dalimi, teisė į kompensacijas nustatoma gyvenamąją vietą būste deklaravusiems arba būstą nuomojantiems bendrai negyvenantiems asmenims, arba vieniems gyvenantiems asmenims. Kartu su Pareiškėja gyvenamąją vietą deklaruoja *D. L. (duomenys neskelbtini)*, kuris faktiškai gyvena adresu *(duomenys neskelbtini)*. Vadovaujantis Įstatymo 23 straipsnio 2 dalies 11 punktu kompensacijos neteikiamos, jeigu bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo deklaruoja gyvenamąją vietą būste arba ją išsinuomoja, bet jame faktiškai negyvena. Dėl to *D. L. (duomenys neskelbtini)* šeimai nenustatyta teisė į kompensaciją, todėl teisės į kompensaciją neturi ir Pareiškėja“.

Pareiškėjos teigimu, Sprendimas priimtas Skyriaus darbuotojams nepilnai ir netinkami atlikus deleguotas funkcijas.

Pagal Įstatymo 4 straipsnį savivaldybės taryba tvirtina piniginės socialinės paramos teikimo tvarkos aprašą, kuriame, be kita ko, nustato piniginės socialinės paramos skyrimo ir mokėjimo tvarką (prašymų-paraiškų priėmimo; trūkstančių dokumentų pateikimo; duomenų apie turtą pateikimo; piniginės socialinės paramos skyrimo ir mokėjimo; prašymus-paraiškas pateikusių asmenų informavimo apie piniginės socialinės paramos skyrimą ar neskyrimą).

Įstatyme numatytos šios piniginės socialinės paramos rūšys: socialinė pašalpa ir būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos (toliau – kompensacijos).

Pagal Įstatymo 7 straipsnį, teisė į kompensaciją įgyja gyvenamąją vietą būste deklaravę arba būstą nuomojantys bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į kompensacijas, jeigu kreipimosi dėl kompensacijų metu atitinka visus šiuos reikalavimus: 1) kiekvienas vyresnis kaip 18 metų bendrai gyvenantis asmuo, vienas gyvenantis asmuo arba vaikas (įvaikis) nuo 16 iki 18 metų atitinka bent vieną iš šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų sąlygų, kurioms esant bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į piniginę socialinę paramą; 2) išsiskolinusieji už būsto šildymą ir (ar) karštą vandenį, ir (ar) geriamąjį vandenį su energijos, kuro, vandens tiekėjais yra sudarę sutartį (sutartis) dėl dalies skolos apmokėjimo, kas

mėnesį gražinant ne daugiau kaip 20 procentų bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamų, arba teismas yra priteisęs apmokėti skolą.

Įstatymo 8 straipsnyje nustatytos sąlygos, kurioms esant bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į piniginę socialinę paramą. Viena iš sąlygų (8 straipsnio 6 dalis), aktuali šioje byloje, yra ta, jog jeigu viename būste gyvenamąją vietą yra deklaravę ir (arba) būstą nuomojasi bendrai gyvenantys asmenys ir vienas gyvenantis asmuo ir (arba) dvi ar daugiau bendrai gyvenančių asmenų grupių, ir (arba) du ar daugiau vienu gyvenančių asmenų, kurie už būsto šildymą ir (ar) geriamąjį vandenį, ir (ar) karštą vandenį atsiskaito pagal vieną sąskaitą (atsiskaitomąją knygelę), tačiau bent viena (vienas) iš jų neturi teisės į kompensacijas, jos neskiriamos nė vienai iš šių bendrai gyvenančių asmenų grupių ir nė vienam iš vienu gyvenančių asmenų.

Įstatymo 23 straipsnio 6 dalies 11 punkte nustatyta, jog savivaldybės administracija, teikdama piniginę socialinę paramą, turi teisę: patikrinusi bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas ir surašiusi buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą, neteikti kompensacijų ar nutraukti jų teikimą, jeigu bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo deklaruoja gyvenamąją vietą būste arba ją išsinuomoja, bet jame faktiškai negyvena, arba kartu su vienu gyvenančiu asmeniu arba bendrai gyvenančiais asmenimis būste nuolat faktiškai gyvena asmuo (asmenys), kuris (kurie) nėra deklaravęs (deklaravę) gyvenamosios vietos būste arba jo nesinuomoja.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems Šiaulių miesto savivaldybės gyventojams teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. kovo 4 d. sprendimu Nr. T-64 (Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2022 m. spalio 6 d. sprendimo Nr. T-365 redakcija) (toliau – Aprašas) nustato nepasiturinčių gyventojų kreipimosi dėl piniginės socialinės paramos (būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų, išlaidų karštam vandeniui kompensacijų (toliau – kompensacijos) ir socialinės pašalpos) ir periodinės, sąlyginės, tikslinės, vienkartinės pašalpos skyrimo, mokėjimo ir atsiskaitymo su paslaugas teikiančiomis įmonėmis tvarką.

Aprašo 3 punkte nustatyta, jog Kompensacijos teikiamos deklaravusiems gyvenamąją vietą ar būstą nuomojantiems Šiaulių mieste asmenims, raštu sudariusiems su nuomotoju gyvenamųjų patalpų nuomos sutartį ir ją įregistravusiems viešajame registre.

Pareiškėjų prašymus dėl piniginės socialinės paramos ir pašalpų (išskyrus vienkartinę pašalpą iš pataisos įstaigų paleistiems asmenims) skyrimo ar rekomendacijų teikimo (piniginei socialinei paramai išimties tvarka) nagrinėja Šiaulių miesto savivaldybės paramos teikimo komisija (piniginei socialinei paramai išimties tvarka; toliau – Paramos teikimo komisija), sudaryta Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu. Paramos teikimo komisija vadovaujasi Paramos teikimo komisijos veiklos nuostatais, patvirtintais Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu (Aprašo 5 punktas). Kreipdamasis dėl piniginės socialinės paramos skyrimo, asmuo pateikia socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos prašymą-paraišką, visus Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme nurodytus dokumentus ir reikiamas pažymas. Visų prašyme-paraiškoje pateiktų duomenų teisingumą prašymą-paraišką pateikęs asmuo patvirtina savo parašu (Aprašo 8 punktas). Piniginę socialinę paramą, vadovaudamasis Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo nuostatomis, skiria Socialinių išmokų ir kompensacijų skyrius. Pareiškėjas apie paskirtą arba neskirtą piniginę socialinę paramą informuojamas prašyme-paraiškoje nurodytu informavimo būdu ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. Priėmus sprendimą neskirti piniginės socialinės paramos, sprendime nurodomos neskyrimo priežastys ir sprendimo apskundimo tvarka ir terminai (Aprašo 13 punktas).

Taigi, tam, jog nepasiturintis asmuo gautų socialinę paramą, savivaldybės administracija privalo nustatyti, ar toks asmuo įgijo tokią teisę ir ar atitinka sąlygas teisei į piniginę socialinę paramą nustatyti.

Atsakovė, kaip matyti iš Sprendimo ir Rašto, tokios Pareiškėjos teisės nenustatė. Tokia pat pozicija išsakyta ir Atsakovės atsiliepime.

Socialinės paramos gavimas sietinas su tam tikromis sąlygomis (juridiniais faktais), viena kurių - asmenų gyvenamosios vietos deklaravimo faktas. Asmens gyvenamosios vietos deklaravimo vieta gali lemti, ar asmuo gali įgyti tam tikras teises ir pareigas, arba priešingai, gali lemti, jog asmuo

tokių teisių ir (ar) pareigų netenka. Tokios normos nustatytos, kaip minėta, ir Įstatymo 6, 7 bei 8 straipsniuose. Asmuo įgyja teisę į kompensacijas, jei yra deklaravęs gyvenamąją vietą būste ir, jeigu kreipimosi dėl kompensacijų metu, atitinka visus Įstatymo 7 straipsnyje nustatytus reikalavimus ir bent vieną Įstatymo 8 straipsnyje nurodytą sąlygą, kurioms esant bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į piniginę socialinę paramą.

Nėra ginčo, ar Pareiškėja atitinka Įstatymo 6, 7 straipsnių reikalavimus. Ginčas byloje yra dėl to, ar Pareiškėjai taikytina Įstatymo 8 straipsnio 6 dalies sąlyga, o būtent, jeigu viename būste gyvenamąją vietą yra deklaravę ir (arba) būstą nuomojasi bendrai gyvenantys asmenys ir vienas gyvenantis asmuo ir (arba) dvi ar daugiau bendrai gyvenančių asmenų grupių, ir (arba) du ar daugiau vienu gyvenančių asmenų, kurie už būsto šildymą ir (ar) geriamąjį vandenį, ir (ar) karštą vandenį atsiskaito pagal vieną sąskaitą (atsiskaitomąją knygelę), tačiau bent viena (vienas) iš jų neturi teisės į kompensacijas, jos neskiriamos nė vienai iš šių bendrai gyvenančių asmenų grupių ir nė vienam iš vienu gyvenančių asmenų.

Minėta, jog Pareiškėjos gyvenamajame būste gyvenamąją vietą taip pat deklaruoja ir D. L. (*duomenys neskelbtini*), kuris, kaip ir nustatė Atsakovė, neturi teisės į kompensacijas dėl to, kaip nurodyta Rašte ir atsiliepiame, jog jo faktiškai gyvenamoji vieta yra (*duomenys neskelbtini*). Ar šis sprendimas D. L. (*duomenys neskelbtini*) atžvilgiu apskūstas, duomenų į bylą šalys nepateikė.

Nors Pareiškėja Skundą argumentuoja tuo, jog ji su D. L. (*duomenys neskelbtini*) nesinaudoja viena sąskaita, mokesčiai mokami atskirai pagal savo atsiskaitymo kodus, tačiau šiuo atveju Pareiškėja neteisingai interpretuoja Įstatymo reikalavimą. Įstatyme nurodyta sąlyga, jog *jeigu viename būste gyvenamąją vietą yra deklaravę ir (arba) būstą nuomojasi bendrai gyvenantys asmenys ir vienas gyvenantis asmuo ir (arba) dvi ar daugiau bendrai gyvenančių asmenų grupių, ir (arba) du ar daugiau vienu gyvenančių asmenų, kurie už būsto šildymą ir (ar) geriamąjį vandenį, ir (ar) karštą vandenį atsiskaito pagal vieną sąskaitą (atsiskaitomąją knygelę)* turi būti suprantama taip, jog atsiskaitymas pagal vieną sąskaitą (atsiskaitomąją knygelę) turi būti už tą būstą, kuriame deklaruota šių asmenų gyvenamoji vieta, tačiau ne taip kaip supranta Pareiškėja, jog D. L. (*duomenys neskelbtini*) atsiskaito už būsto šildymą už jam nuosavybės teise priklausantį būstą, kuriame jis faktiškai gyvena, tačiau joje nėra deklaravęs gyvenamosios vietos, t. y. už būstą (*duomenys neskelbtini*). Priešingai nei mano Pareiškėja, Įstatymo sąlyga reikalaujama, jog dvi ar daugiau bendrai gyvenančių asmenų grupių ir (arba) du ar daugiau vienu gyvenančių asmenų už tą patį būstą atsiskaitytų pagal vieną sąskaitą, o ne atskirai.

Tačiau šiuo atveju svarbi kita Įstatymo 8 straipsnio 6 dalies sąlyga, kurioje kalbama apie bendrai gyvenančius asmenis, kur ių sąvoka apibrėžta Įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje. Pagal šio straipsnio 6 dalyje pateiktą sąvoką, D. L. (*duomenys neskelbtini*) nelaikytinas bendrai gyvenančiu asmeniu, kaip ir pažymima atsiliepiame, tačiau iš Skundžiamo sprendimo ir Rašto matyti, jog Atsakovė, vertindama faktines aplinkybes, D. L. (*duomenys neskelbtini*) laikė būtent bendrai gyvenančiu asmeniu. Pagal Atsakovės taikyto Įstatymo 8 straipsnio 6 dalį, D. L. (*duomenys neskelbtini*) taip pat nelaikytinas ir vienu gyvenančiu asmeniu. Be to, Atsakovė pati Rašte ir atsiliepiame konstatavo, jog D. L. (*duomenys neskelbtini*) kartu su Pareiškėja adresu D. L. (*duomenys neskelbtini*), faktiškai negyvena. Tam, kad taikyti Įstatymo 8 straipsnio 6 dalį, būtina nustatyti, kad viename būste gyvenamąją vietą yra deklaravę ir (arba) būstą nuomojasi bendrai gyvenantys asmenys ir vienas gyvenantis asmuo ir (arba) dvi ar daugiau bendrai gyvenančių asmenų grupių, ir (arba) du ar daugiau vienu gyvenančių asmenų. Šiuo atveju nėra aišku kuriai kategorijai Atsakovė priskyrė D. L. (*duomenys neskelbtini*).

Komisija sprendžia, jog šiuo atveju, pagal bylos faktines aplinkybes, Atsakovė neteisingai taikė Įstatymo 8 straipsnio 6 dalį.

Be kita to, Atsakovės sprendime vadovavosi ir Įstatymo 23 straipsnio 2 dalies 11 punktu, suteikiančiu teisę savivaldybės administracijai, patikrinus bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas ir surašius buitines ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą, neteikti kompensacijų, jeigu bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo deklaruoja gyvenamąją vietą būste, bet jame faktiškai negyvena.

Šiuo atveju į bylą nėra pateiktas buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas, kuriame būtų konstatuota, jog Pareiškėja ar bendrai gyvenantys asmenys (minėta, jog *D. L. (duomenys neskelbtini)* bendrai gyvenančiu asmeniu nelaikytinas) deklaruoja gyvenamąją vietą būste, bet jame faktiškai negyvena.

Komisija sprendžia, jog Atsakovė, vertindama faktines aplinkybes, netinkamai taikė Įstatymo 8 straipsnio 6 dalies sąlygą. Įstatymo 8 straipsnio 6 dalies sąlyga reiškia, jog asmenys turi ne tik būti deklaravę gyvenamąją vietą viename būste, tačiau, be kita ko, ir gyventi kartu bei atitikti bendrai gyvenančio asmens sąvoką.

Pažymėtina ir į tai, jog Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos tinklapio skiltyje „dažniausiai užduodami klausimai“ (internetu puslapis <https://socmin.lrv.lt/lt/duk>) pateikta pozicija iš esmės sutampa su šiame sprendime Komisijos padarytomis išvadomis dėl teisės normų taikymo. Pateiktas tokio pobūdžio išaiškinimas: *kompensacijos skiriamos vertinant visų gyvenamąją vietą būste deklaravusių arba būstą nuomojančių (būstą nuomojantiems asmenims reikalavimas būti deklaruotiems nuomojamame bute netaikomas) asmenų pajamas ir išlaidas, tenkančias būstui išlaikyti. Jeigu asmuo deklaruoja gyvenamąją vietą būste, bet jame faktiškai negyvena, savivaldybių administracijoms suteikta teisė, patikrinus šeimos gyvenimo sąlygas ir surašius buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą, šiam asmeniui kompensacijų neteikti ir teisę į kompensacijas nustatyti likusiems būste deklaruotiems ir išlaidas patiriantiems asmenims. Tuo atveju, kai asmuo, kuris deklaruoja gyvenamąją vietą būste, jame faktiškai negyvena, tačiau nuomojasi būstą kitur ir su nuomotoju raštu yra sudariusi gyvenamųjų patalpų nuomos sutartį, kurią įregistravo Registrų centre, jo teisė į kompensacijas deklaruotos gyvenamosios vietos būste nenustatoma. Atnaujinta: 2022 12 30“.*

Taigi, įvertinus bylos faktines aplinkybes, Komisija konstatuoja, jog Atsakovės Sprendimas negali būti paliktas galioti, nes Pareiškėjos atžvilgiu netinkamai taikyta Įstatymo 8 straipsnio 6 dalis.

Be to, nors Pareiškėja ir neprašo Atsakovės iš naujo išnagrinėti 2023 m. vasario 27 d. prašymo, tačiau Komisija sprendžia, jog šioje byloje toks įpareigojimas Atsakovei nustatytinas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktais, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

panaikinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriaus 2023 m. kovo 23 d. sprendimą Nr. 12233 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto vandens išlaidų kompensacijas“ ir įpareigoti Šiaulių miesto savivaldybės administraciją iš naujo išnagrinėti *D. V. L. (duomenys neskelbtini)* 2023 m. vasario 27 d. Prašymą-paraišką piniginei socialinei paramai gauti Nr. 7579.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skųsti Regionų apygardos administracinio teismo Šiaulių rūmams.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos nariai

Linas Dagys

Svetlana Sinkevičienė